

REDACTIONELE COMMENTAAR

BEDENKELIJKE „VOORLICHTING”

In het Voorlichtingsblad no. 180 van 10-3-'61 uitgegeven door de N.V. Centrale Suikermaatschappij Amsterdam is op pag. 2679 een kort stukje getiteld „Snoepen” opgenomen.

In dit dertigregelige stukje wordt de rol van suiker en snoepen bij het optreden van tandbederf geheel ontkend. Sterker nog, er wordt een onderzoek aangehaald in hetwelk „afdoende bewezen werd” dat in tijden, waarin het dieet door gebrek aan suiker niet voldoende in evenwicht was, het gebit sneller bedierf dan wanneer een overvloed van suiker en snoep beschikbaar was. „Soft drinks” zouden volgens de schrijver door de hoeveelheid zuren die ze bevatten een nadelige invloed hebben op het gebit. Tevens vermeldt hij hierbij de nadelige invloed van water(!) en gedestilleerd water op het gebit.

Het is niet na te gaan waarop deze uitspraken gegrond zijn, dat ze óngegrond zijn is evenwel duidelijk. In geen periode is door de Nederlandse bevolking zoveel suiker geconsumeerd en zoveel gesnoept als thans en toch is er meer tandcariës dan ooit te voren. Zouden wij nóg niet voldoende suiker eten?

Over de rol van veel zuren bevattende „Soft drinks” zijn in vitro en vivo wel experimenten gedaan. Op grond hiervan is deze dranken geen grote rol bij de cariës toe te kennen (waarschijnlijk wél bij de tanderosie). Vele epidemiologische onderzoeken hebben de positieve correlatie tussen de hoogte van het suikergebruik en de hoeveelheid tandcariës aangetoond (zie onder meer het Amsterdamse onderzoek van NEDERVEEN, LUYCKEN en SCHOUSTRA).

Dierproeven hebben laten zien dat zonder koolhydraat geen cariës optreedt (SHAW). Suikerrijke diëten (bv. het Sognaes dieet met 67% poedersuiker) zijn zeer gebruikelijke proef-diëten om cariës in snel tempo te laten optreden. De proef in het Vipeholm Instituut in Zweden mag wel als het „bewijs” gelden dat de hoeveelheid cariës die optreedt voor een belangrijk deel bepaald wordt door de lengte van de dag dat fermenteerbaar koolhydraat (d.w.z. meestal suiker) in de mond achterblijft.

De proef van KING, MELLANBY, STONES en GREEN van de Medical Research Council die in het bovengenoemd stukje geciteerd wordt, laat slechts zien dat een verhoogde suikerconsumptie niet *altijd* tot meer cariës behoef te leiden. Suiker welke in de maaltijd verwerkt is of in oplossing gegeven wordt is – daar het in deze vorm slechts een geringe retentie ten gevolge kan hebben – minder schadelijk dan suiker die in snoepjes gegeven wordt. Vooral deze hebben een langdurige suikerretentie over een groot deel van de dag ten gevolge. Het valt helaas niet te ontkennen dat margarine en suiker door hun prijs – het zijn de goedkoopste voedingsmiddelen – een belangrijke plaats in de voeding innemen. Het is voorts een goed recht van de fabrikant te proberen zijn produkten aan de man te brengen. Echter in een uitgave die zich „Voorlichtingsblad” noemt zal

men de waarheid niet te zeer geweld mogen aandoen. Het is vanzelfsprekend vervelend een produkt in de handel te brengen dat naast goede eigenschappen, zulke uitgesproken schaden kan veroorzaken. Maar laat men er dan liever het zwijgen toedoen.

J. STORK 25 JAAR TANDARTS

Het was 26 juni j.l. een kwart eeuw geleden dat collega J. STORK zijn tandartsdiploma verwierf. Na een korte werkzaamheid in Amsterdam vestigde hij zich te Aerdenhout alwaar hij na zijn uittreden uit de praktijk is blijven wonen en dat tot zetel is geworden voor zijn activiteiten in internationaal verband.

Zijn algemene bekendheid dankt hij in de eerste plaats aan zijn functie van secretaris-penningmeester van de Maatschappij, welke hij sinds enkele jaren vervult met alle meesterschap die hem op bestuurs- en organisatorisch gebied kenmerkt. Niet vergeten mag daarbij worden dat onze beroepsorganisatie sinds 15 jaar van zijn capaciteiten profiteert. Reeds in de eerste vergadering van de na de bevrijding herrezen Maatschappij trad hij als voorzitter in de plaats van wijlen VAN HASSELT, welke functie hij vier jaar later verwisselde met het vice-voorzitterschap. Ook dient nog gememoreerd dat hij na de oorlog belast werd met de leiding van de tandheilkundige dienst van de Koninklijke Luchtmacht.

Reeds werd gewezen op zijn internationale bemoeiingen, die werden ingezet met zijn benoeming als gedelegeerde van ons land bij de vergaderingen van de F.D.I. Na afloop van zijn vijfjarig mandaat volgde de benoeming tot thesaurier bij deze organisatie.

Wanneer de financiële functies, zowel bij de Maatschappij als de F.D.I., zijn bijzondere toewijding genieten dan is dit niet los te denken van het feit dat hij reeds in zijn studententijd blijk gaf van fiscale kwaliteiten door in het bestuur van „John Tomes” de gederailleerde financiën met straffe hand in het goede spoor terug te brengen.

Wie met collega STORK regelmatig in contact komt moet wel getroffen worden door de voortvarendheid waarmee hij zich van zijn veelomvattende taken kwijt. Men weet niet wat meer in hem valt te bewonderen: de onberispelijke ja onaanastbare vorm die zijn stroom van correspondentie en schrifturen kenmerkt dan wel de promptheid waarmee deze in alle windrichtingen wordt gestuwd. En dat alles onderbroken door de talrijke reizen, aan zijn obligate bemoeiingen verbonden.

Als basis voor dit geheel beschikt hij over een ongeëvenaarde kennis van personen, toestanden en verhoudingen, zowel in nationaal als internationaal verband, die het hechte fundament vormen voor de feilloze vormgeving aan zijn velerlei bemoeiingen, als evenzovele getuigen van zijn organisatorische ambitie en capaciteiten.

Aldus is hij onder beroepsgenoten, ook buiten ons land, een geziene en gezag-

hebbende figuur, een waardige en waardevolle vertegenwoordiger van de Nederlandse tandheelkunde over de grenzen.

Aan een felicitatie onzerzijds wordt de wens verbonden dat hij zal blijven voortgaan met zijn bijzondere gaven in dienst te stellen van de georganiseerde tandheelkunde.

B.

HET LEDENCONGRES VAN DE MAATSCHAPPIJ

De niet internationaal-politiek ingestelde collega zal, ondanks de regelmatige en uitvoerige berichtgeving in de dagbladen, omtrent de activiteiten van de betreffende organen van de Europese Economische Gemeenschap over het geheel slechts een matige en daardoor oppervlakkige belangstelling kunnen opbrengen. Hij gaat daarbij uit van de gedachte dat deze supranationale organisatie der Westeuropese landen een zaak is van beroeps politici en derhalve het grote publiek en dus ook hem niet regardeert. Zijn onbekendheid met doel, organisatie en werkwijze sterkt hem in de overtuiging dat – wat er ook in de toekomst uit voort moge komen – het zijn tijd wel zal uitdienen.

Niets is echter minder waar. Bij het Verdrag van Rome (23 mrt. 1957), waarbij is besloten de eenwording van het economische leven in de zes landen na te streven door opheffing van de bestaande belemmeringen binnen een tijdsbestek van 12 tot uiterlijk 15 jaar, is ook betrokken het vrije verkeer van personen benevens het recht van vestiging en beroepsuitoefening. Dit laatste betreft ook de medische beroepen en heeft betrekking zowel op het scheppen van een alomgeldige bevoegdheid voor de onderscheiden categorieën als op een geldig verklaren van de landelijke diploma's binnen het gebied der verdragspartners.

De voorwaarden voor de uitoefening der tandheelkunst zijn in de deelnemende landen uiteenlopend en het is reeds gebleken dat zich bij de terreinverkenning de controversale mondarts-tandarts reeds duchtig heeft laten gelden. Er heeft zich een botsing van inzichten geopenbaard waarbij voor de tandartsen grote belangen op het spel staan.

Wanneer men dan bedenkt dat thans uiterlijk binnen 9 tot 12 jaar aanbevelingen vanuit de betrokken groepen, door middel van een „comité de liaison” als vertegenwoordiger van de gezamenlijke beoefenaren in de zes landen van de E.E.G., te bevoegder plaatse moeten worden ingediend opdat bij de te treffen regeling met de inzichten der belanghebbenden rekening kan worden gehouden, dan is het voldoende duidelijk dat de economische integratie, waarin de eenvormige voorziening inzake de uitoefening der vrije beroepen mede is begrepen, geen fictie is maar een realiteit waaraan men niet langer ongeïnteresseerd kan voorbij gaan.

Ten einde de Nederlandse tandarts hiervan te doordringen en hem tevens het nodige begrip bij te brengen, heeft de Maatschappij haar jaarlijkse congres,

ditmaal te Rotterdam gehouden, geheel gewijd aan de (toekomstige) tandarts in de E.E.G. en de mogelijke consequenties voor het beroep, zowel in ons land als in de andere deelnemende landen.

Na de openingsrede van de (nieuw opgetreden) voorzitter, coll. BOELEN, sprak de secretaris-generaal van het Departement van Sociale Zaken en Volksgezondheid namens de Minister, terwijl de wethouder, tevens waarnemend-burgemeester van Rotterdam het congres verwelkomde. Voor de F.D.I. voerde Dr. E. MÜLLER uit Hamburg als vice-voorzitter het woord om zijn ingenomenheid te betuigen met de keuze van het thema.

Het wetenschappelijk programma werd ingeleid met een overzicht van doel en werkwijze van de E.E.G. door Mr. W. M. VERBERNE uit Brussel, hoofd van de afdeling Vestigingsrecht van de E.E.G., waarna Prof. Dr. G. M. VERRIJN STUART, hoogleraar in de staathuishoudkunde te Amsterdam een uiteenzetting gaf op de vraag waarom de tandarts betrokken wordt bij het E.E.G.-verdrag. Vervolgens hield Mr. T. LE POOLE, directeur voor de internationale volksgezondheidszaken van het eerder genoemde departement een verhandeling over de rol van de volksgezondheidsautoriteiten bij de uitvoering van het verdrag.

Op de tweede dag waren wederom drie voordrachten aan de orde, waarvan de inhoud nader betrokken was op de positie van de medische beroepen in het kader van de E.E.G. De heer J. P. DE CRAYENCOURT, Rapporteur voor de vrije beroepen bij de E.E.G. besprak de positie ervan in de Gemeenschap, waarna Dr. ERICH MÜLLER in zijn hoedanigheid van 1e voorzitter van het Bundesverband der Deutschen Zahnärzte en lid van het „Comité de Liaison” voor de beoefenaren der tandheelkunde, de consequenties in het licht stelde die het E.E.G.-verdrag voor het tandheelkundig beroep heeft. Als laatste voerde Prof. HUT het woord over het tandheelkundig onderwijs in het kader van de E.E.G.

Bij de voordrachten sloot zich een forumdiscussie aan, waarbij op schrift gestelde vragen aan het oordeel der sprekers ter beantwoording werden onderworpen.

Ten aanzien van de bijbehorende „social events” worden volledigheidshalve vermeld de ontvangst ten stadhuize, een besloten voorstelling in de schouwburg en een receptie van de Rotterdamse Vereniging ter gelegenheid van haar 60-jarig bestaan. Een gala-avond vormde het grandioze slot van het druk bezochte congres.

B.